

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni poświadczeń. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

Table with columns: miejsce, kwartał, półroczna, roczna, półroczna, roczna. Rows for Kraków, Wiedeń, Warszawa, Łódź, Poznań, Wrocław, Katowice, Lublin, Białystok, Łódź, Poznań, Wrocław, Katowice, Lublin, Białystok.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) wprasasie nadawczych wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 887.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji: Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1172. — Rękopisy nadawanych Redakcji nie wraca.

Wielkość sprzedawania numerów po 6 halary; w Biuro dziennej A. Olczewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Burze Pielna, ulica Karola Ludwika 9.

Na numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

Poroba ministra Zaleskiego.

(Telefonem.)

Wiedeń, 6 kwietnia. Ze Splita donoszą, że minister Zaleski, który przybył onegdaj wieczorem na okręcie „Zara“, zachorował z powodu zatrucia nikotyną. Minister stracił przytomność. Otoczenie ministra było poważnie o niego zaniepokojone, tak, że nawet wezwano księdza, który udzielił choremu ostatnich Sakramentów. W nocy stan ministra się poprawił, tak, że minister będzie się mógł udać w dalszą drogę. Sądzą, że zatrucie nikotyną nie wywoła żadnych dalszych następstw i że minister za kilka dni wróci do zdrowia.

Split, 6 kwietnia. Według biuletynu lekarskiego, stan zdrowia ministra Zaleskiego jest subiektywnie i obiektywnie zadowalający. Dziś ma się rozstrzygnąć, czy minister pojedzie do Dubrownika.

Nowe zarządzenia dla Bośni.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń. Wspólny minister skarbu wydał rozporządzenie, określające nowy zakres działania szefa kraju Bośni i Hercegowiny i jego zastępcy. Wedle tego zarządzenia szef kraju faktycznie we wszystkich względach funkcjonuje jako szef administracji krajowej, w tym charakterze kieruje także polityką obu krajów, przy czym podlega wspólnemu ministrowi skarbu, który posiada najwyższe kierownictwo administracji. Szef kraju równocześnie jako inspektor armii ma w swoim ręku najwyższe dowództwo wojskowe w obrębie 15 i 16 korpusu armii i w tym charakterze podlega bezpośrednio cesarzowi. Dotychczasowy adiutant cywilny ma tytuł zastępcy szefa kraju i, jak dotąd, zgodnie z poleceniami szefa kraju, wykonuje funkcje najwyższego przedstawiciela rządu w Sejmie.

Te nowe zarządzenia administracyjne mają acylnyż zadosek życzeniu ustawodawstwa bośniackiego co do rozszerzenia autonomii przedewszystkiem w tym kierunku, że ustalone samodzielne prawo postanawiania szefa kraju. Cesarz dał pozwolenie na wniesienie w Sejmie projektu ustawy w sprawie statutu gminnego i ordynacji wyborczej dla Serajewa.

W Chorwacyi.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Zagrzeb. W Chorwacyi panuje na zewnątrz zupełny spokój. Dzienniki wyglądają dosyć oryginalnie. Ze względu na to, że o sprawach chorwackich nic im pisać nie wolno, zapewnione są wiadomościami z całego świata, tylko ani słowa nie mają o tem, co najwięcej naród chorwacki obchodzi.

Przesilenie na Węgrzech.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Budapeszt. Justh, który wczoraj wyjechał na święta do swojego majątku, oświadczył, że po powrocie, po otwarciu Sejmu, będzie dalej prowadził obstrukcję i nie dopuści nawet do ponownego rozpoczęcia dyskusji wojskowej. — Justh zamierza zażądać tajnych posiedzeń, celem omówienia na nich ostatniego posuchania hr. Khuena a cesarza i sprawy chorwackiej. — Justh sądzi, że do nowych wyborów nie przyjdzie, a to ze względu na Chorwacyę, gdzie zawieszono konstytucję, z powodu czego Sejm węgierski byłby Sejmem kadubowym.

W partii rządowej jednak zapewnijają, że wybory z pewnością nastąpią, jeżeli obstrukcja nie będzie zastanowiona. Przystępują, że nowe wybory odbędą się w czerwcu pod hasłem reformy regulaminu, reformy wojskowej i reformy wyborczej. Nowy Sejm przeprowadził by najpierw reformę regulaminu, a później na podstawie zastrzeżonego regulaminu, uniemożliwiającego obstrukcję, przeprowadziłby reformę wojskową i reformę wyborczą.

Katastrofa kolejowa w zaspach śnieżnych.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Tarnopol, 6 kwietnia.

We czwartek o godz. 6 rano pociąg osobowy, zdążający ze Zbaraża do Tarnopola, ugrzązł pod Tarnopolem w śniegu. Z Tarnopola wyjechała maszyna pomocnicza, która, chcąc przebić zaspę śnieżną, uderzyła z taką siłą, że nie mogła się przed pociągiem zatrzymać i uderzyła w pociąg. Maszynista, palacz i trzech robotników zostało silnie pokaleczonych. Z podrózników 24 zgłosiło się jako chorych, z tych 4 odniosło poważniejsze rany.

Donoszą także, że koto Chorostkowa wykoleił się jeden wagon pociągu osobowego.

Tarnopol, 6 kwietnia.

Pociąg ze Zbaraża ugrzązł w zaspie na trzecim kilometrze przed Tarnopolem. Konduktor zawiadomił urząd ruchu, poczem z dworca wyruszyła lokomotywa, która ów pociąg miała z zaspą wydobyć. Maszyna wyjechała na przetrzań wśród bardzo silnej śnieżycy, a maszynista, mylnie poinformowany o miejscu, w którym pociąg stanął, najechał na pociąg. Nastąpiło silne wstrząśnienie. Zderzaki zostały zupełnie zniszczone. Maszyna wbiła się w jeden wóz i zniszczyła go. Szybki wielu wozów zostały rozbite. Gdy minęło chwilowe przetrwanie, okazało się, że 6 osób z personelu odniosło cięższe i lżejsze rany. Z pasażerów było 9

ranych, 16 odniosło lekkie kontuzje. Lekarz dr Topolnicki przewiózł rannych na dworzec tarnopolski.

Katastrofa śnieżycy

Ze Lwowa donoszą: Skutki onegdajszej śnieżycy dały się jeszcze wczoraj odczuwać. Lwów wczoraj do południa był jeszcze formalnie odcięty od świata.

Wszystkie depesze, przeznaczone do Lwowa i dalszych stacji poza Lwówem musiały przez czwartek i piątek do wieczora spoczywać w Przemyslu, gdzie je przepływało i dopiero potem wysyłano pociągami albo autotombem do Lwowa; telegrafować nie było można, gdyż wicher porwał słupy telegraficzne i porzuciła druty. — W ciągu czwartku nadeszło do Przemysła — jak nam stamtąd donoszą — kilka tysięcy depesz. Aby je wyeksperymentować, zarekwirowano kilka tuzinów pracy ciałonocnej. Jedni z urzędników odbierali na aparatach piszących Haghaesa depesze z Krakowa, drudzy je przepisywali i wysyłał pociągami do Lwowa.

Ze Złoczowa donoszą: Zawieje śnieżne odcięły niespodziewanie miasto od świata. Ruch pociągów albo ustał zupełnie, albo odbywał się z trudnością co znacznym opóźnieniem. Dowóz artykułów spożywczych, zwłaszcza nabiału, z powodu zasp śnieżnych w dniach 3 i 4 b. m. stał się prawie niemożliwy; artykuły odfosne osiągnęły na miejscu niebywale ceny. Zawieje obecne przewyższyły rozmiarami wszystkie z ostatniej zimy.

W Samborze w nocy na środę szóżyła się burza śnieżna. Wicher powalił mnóstwo słupów od światła elektrycznego, jakoteż telegraficznych i telefonicznych. Druty przewodów tych poplatane i obciążone mokrym śniegiem. Komunikacja przerwana. Wicher śnieżny szaleje bez ustanku. Pociągi do Strzyi i ze Strzyi nie kursują wcale, inne przyszły ze znacznym opóźnieniem.

Między Rzeszowem a Tarnowem szalał wczoraj w nocy straszna wichura. Pociągi z trudem przebiły się przez śnieżycę.

Przygoda arcyksięcia.

Arcyksiążę Karol Franciszek Józef bawił we czwartek przypadkowo we Lwowie na dworcu kolejowym. Wyjechał on z Kolomyi specjalnym pociągiem i przez Stanisławów Strzyi chciał się dostać do Chyrowa. W pobliżu Strzyi pociąg ugrzązł w śniegu; opowiadają, że zwerbowano około stu żołnierzy, którzy okopali zaspę śnieżną i umożliwili dalszą jazdę. Ze Strzyi nie można się było dostać do Chyrowa, a ponieważ telefon i telegraf były sparane, wyjechał arcyksiążę do Lwowa w nadziei, że tędy dostanie się do Chyrowa. Urząd ruchu we Lwowie wysłał właśnie lokomotywę w kierunku Strzyi dla zbadania torów. W drodze spotkała się lokomotywa z pociągiem arcyksięcia, jadącym do Lwowa. W tej chwili zawróciła lokomotywa i zawiadomiono urząd ruchu o nadjeżdżającym pociągu, którego nikt się nie spodziewał. Arcyksiążę bawił krótko na peronie, a nie mogąc dowiedzieć się, czy uda mu się dalsza podróż, zrezygnował z niej i powrócił do Kolomyi.

Z lotnictwa.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Lot Paryż-Pekin.

Paryż. „Matin“ podaje do wiadomości, że urządzią wysiłek lotniczy między Paryżem a Pekinem.

Traglosny zgon lotnika.

Nowy Jork. Z Los Angeles w Kalifornii donoszą: Lotnik amerykański Rodgers, który podjął się trudnego zadania przelecenia areoplanem nad całemi Stanami Zjednoczonymi od Nowego Jorku do Los Angeles, spadł w ocean długiej swej podróży, pod miastem Los Angeles, z wysokości stu stóp i zabił się na miejscu. Katastrofa nastąpiła w oczach ogromnego tłumu publiczności, która przybyła na lotnisko, aby przytrzymać się tryumfowi dzielnego lotnika.

Telegramy

z dnia 6 kwietnia.

Wojskowa Akademia Inżynierska.

Wiedeń. W Moedling pod Wiedniem ma być utworzona nowa wojskowa Akademia inżynierska.

Zasypana lawiną.

Lubiana. Siedmiu gimnazjalistów, którzy pod przewodnictwem dra Cérka, profesora I gimnazjum w Lublanie, wybrali się na wycieczkę na górę Stuhl, zostało zaskoczonych przez burzę śnieżną. Dr Cérk spadł i zabił się na miejscu. Gimnazjaliści zdostali się dostać do schroniska. Wysłana pod kierownictwem 3 oficerów ekspedycja ratunkowa żołnierzy obrony krajowej przetransportowała wszystkich studentów do Lublany. Zwłoki Cérka znaleziono.

Aresztowanie oszusta „ochrony“.

Budapeszt. Na prośbę policji odesskiej uwięziono w jednym z tutejszych hoteli człowieka nazwiskiem Kamenus Wolf, który w Odessie i Berlinie popełnił oszustwa. Mieszkał on tutaj z żoną i dziećmi na pozór w bardzo skromnych warunkach. Przy rewizji w jego pościeli znaleziono 7000 rubli i 1400 dolarów. Oprócz tego zabrano u niego papiery, które podobno zawierają ważne tajemnice „ochrony“. Wcześniej przybyli z Odessy 2 detektywi, którzy prosili tutejszą policję o wydanie uwięzionego, co się też stało.

Z Bułgarii.

Sofia. Agencja telegraficzna bułgarska zaprzecza telegraficznie wiadomości o konflikcie między dworem a św. synodem z okazji zamierzonej rękoma koronacji króla. Obchodzona będzie tylko 25-ta rocznica wstąpienia na tron króla Ferdynanda.

Wybory w Turcyi.

Konstantynopol. Wśród wybranych dotąd 25 deputowanych znajduje się 24 kandydatów komitetu młodotureckiego. W Smyrnie przesłała cała lista komitetu.

Usunięcie katolickosa.

Konstantynopol. Usunięty patriarchy ormiańsko-katolicki Tereyan obłożył interdyktem dwóch księży, którzy wzięli udział w odczytaniu dekretu, usuwającego patriarchy. Dzienniki ormiańskie donoszą, że Watykan zamierza ekskomunikować biskupa Malazii Haczduriana, który również wziął udział w tej ceremonii. Wiadomość ta wywołała w kołach świeckich wielkie wzruszenie. Zgromadzenie narodowe ma z całym naciskiem poprzeć Haczduriana.

Flota włoska.

Konstantynopol. Dzienniki donoszą o krążeniu włoskich okrętów wojennych w okolicy archipelagu i na wodach syryjskich. Niektóre zażądały do mniejszych portów i przeszukiwały parowce neutralne.

Burze i orkany.

Budapeszt. Burze i orkany, jakie szalały w ostatnich dniach na Węgrzech, spowodowały liczne przerwy w ruchu telegraficznym i telefonicznym oraz w komunikacji. W polach wyrażają burze ogromne спустoszenia. Kijów. Na terenie kolei południowo-zachodniej panują silne burze. Wiele pociągów się spóźniło; także linie telegraficzne są uszkodzone.

O Dom polski w Mor. Ostrawie.

Piszą nam z Morawskiej Ostrawy. Groźba sprzedaży Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie poruszyła żywo całą polską ludność ostrawską zagłębia. Dnia 25 marca odbył się w Domu polskim, nad którym tak głośno zawisło niebezpieczeństwo, obłężny wiec, w którym wyrażono bardzo liczny udział ludność polska, posłowie Wróbel i Matakiewicz i reprezentant Zarządu głównego T. S. L. S. Sikora.

Przewodniczącym wybrano dyrektora miejscowej szkoły P. Woy narawskiego, który wygłosił wyczerpujący referat o stanie szkolnictwa polskiego na Morawach, ilustrując go pracami dzie zastawionymi tablicami statystycznymi rozwoju szkół w poszczególnych miejscowościach Moraw i w różnych okresach czasu. Mowca stwierdził, że pomimo pesymistycznych przewidywań o upadku emigracji polskiej na Morawach i pomimo kilku krytycznych lat przełomowych, cyfry najwymowniej wskazują nie upadek ale przeciwnie wzrost szkolnictwa polskiego na Morawach.

Pierwszą polską szkołę o 1 klasie w tym kraju założyło Towarzystwo Szkoły ludowej w Morawskiej Ostrawie w r. 1902 z frekwencją początkową 115; dziś liczy ta szkoła 15 klas i wydziałowa męska i żeńska 13 klas o 15 sian nauczycielskich i 766 dzieciach (wraz ze szkołą przemysłową).

Równocześnie od roku 1908 powstają szkoły i w innych miejscowościach na Morawach, a to w roku 1908 w Przywozie, licząca obecnie 294 dzieci, w Maryańskich Górach (1909) 323 dzieci i w Witkowicach (1909) 201 dzieci. Ostatnią utrzymuje gwarantowo.

Wszystkie te szkoły, z wyjątkiem ostatniej, utrzymuje z ogromnym nakładem prawie wyłącznie Towarzystwo Szkoły ludowej; subwencje gmin w Mor. Ostrawie i w Przywozie są zbyt szczupłe, aby je można było brać w rachubę; gmina Mor. Ostrawa dodaje 7000 K. kraj zaś Morawy na petycję wniesioną stanowczo odmówiły subwencji.

Mowca zwraca uwagę, że wynaradawianie Polaków na kresach jest dziś znacznie mniejsze, niż przed istnieniem szkół polskich, jednak bardzo wiele działy polskiej musi dziś jeszcze biegać za nauką w szkołach czeskich i niemieckich, bo polskich szkół jest za mało właśnie z powodu braku większych funduszy.

Referent przedłożył dwie rezolucje, przyjęte huczynnymi okłaskami:

1) „Polacy zebrani dnia 25 marca 1912 r. na wiecu w Morawskiej Ostrawie, zwracają się do prezydium Kola polskiego i polskich posłów parlamentarnych z gorącą prośbą, aby nie zapominali o Polakach zamieszkujących zagłębie Ostrawskie na Morawach i przy każdej nadarzonej sposobności starali się zdobyć dla nich zabezpieczenie szkolnictwa z ojczystym językiem wykładowym i wogóle podstatw rozwoju narodowego.“

2) „Apelują do Kola polskiego, aby poparło rozwój szkolnictwa polskiego na Morawach w zagłębiu ostrawskim przez sklonienie rządu do upaństwowienia szkół średnich, utrzymywanych przez T. S. L., wtedy bowiem T. S. L. będzie mogło wydawnie zajmować się polskiem szkolnictwem na Morawach i na Śląsku.“

Następny mowca p. Świżewski, wykazał ważność Domu polskiego, jako placówki narodowej i zgłosił następujące rezolucje:

1) Zebrani na wiecu dnia 25 marca 1912 r. w Domu polskim Polacy i Polki zagłębia ostrawskiego uznają jednomyślnie istnienie Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie za konieczne z względu narodowych i oświatowych i zwracają się do spo-

łeczeństwa polskiego z prośbą o natychmiastowe składanie ofiar na ratunek Domu polskiego.

2) Zgromadzeni wyrażają równocześnie przekonanie, że utrwalenie i zabezpieczenie Domu polskiego a więc i postępu oświaty i myśli narodowej na Morawach i Śląsku jest możliwe tylko przez przejęcie Domu polskiego przez Zarząd Główny Towarzystwa Szkoły Ludowej, o co gorąco prosimy.

3) Zgromadzeni składają gorące podziękowanie nauczycielstwu i wszystkim działaczom narodowym za pełną poświęcenia pracę oświatową i patriotyczną.

Następnie dr Wróbel jako delegat Kola polskiego i prezes dyrekcji Domu polskiego wyraził cześć nauczycielstwu za jego pracę zawodową i wykazał w dłuższym przemówieniu nasze okapanie położenie narodowe, wezwał do ratowania zagrożonego Domu polskiego, — wreszcie postawił rezolucję tej treści:

„Zebrani na wiecu dnia 25 marca 1912 roku w Domu polskim Polacy i Polki składają publiczne podziękowanie i uznanie dla nauczycielstwa Zagłębia ostrawskiego, wszystkim działaczom narodowym i rodzicom, którzy wychowaniem swych dzieci na Polaków wyżej „cenia nad wszystkie szczytany“. — (Przyjęto z entuzjazmem).“

Posł dr Matakiewicz wyraża zadowolenie, że Polacy nie ztracili na kresach ducha narodowego, wyzywa do wytrwania w walce i gromadzenia się w Domu polskim.

Delegat T. S. L. prof. Winc. Sikora zażądał obecnych do składania wszystkich rodaków do Domu polskiego. T. S. L. nie tylko niema pieniędzy na budowę Domu polskiego, ale niema pieniędzy nawet na regularną wypłatę nauczycieli, pomimo że obraca milionami. Mowca wyraża nadzieję, że sprawa będzie pomyślnie rozwiązana, bo Zarząd główny jest dla sprawy przychylnie usposobiony, jednak dyrekcja musi poprzednio spełnić pewne żądania T. S. L. — Mowca prosi o posyłanie dzieci do szkoły i o zachęcanie do tego opiekujących rodziców, w końcu wyraża publiczne podziękowanie nauczycielstwu, które pracę swą pojmując prawdziwie po obywatelsku.

Po przemówieniach pp. Włodka, Kupca i Surgi zebrano składkę, która przyniosła 178 kor. 15 hal.

Niezwykłe jajka wielkanocne.

Jak corocznie o tym czasie, drobiazgi na temat jajek wielkanocnych są aktualne, tem bardziej, jeżeli chodzi o jajka niezwykle i kosztowne, a właśnie o takich tylko opowiada jeden z aktualnych zawsze „magazynów“ angielskich.

Milioner amerykański — pisze — który w roku zesłał kazal wybudować na podarek rozkapryszony małżonce tak obrazyne jajko, że zdołał w niem pomieścić wspaniałego samochód 4-osobowy, zaprzyczył bez wątpienia pomysłu od pewnego szambelana francuskiego z czasów drugiego cesarstwa. Szambelan ten długo wysilał mózg, jak uczcić na święta wielkanocne ubóstwianą aktorkę i wreszcie obmyślił „jajeczko“ istotnie sensacyjne.

Jajeczko to, obite z zewnątrz aksamitem błękitnym, upstrzonym haftami złotymi, przedstawiające nieczłowieczną serduśkę, przebite strzałami Kupidyna, posiadało rozmiary takie, że o wprowadzeniu go do mieszkań aktorki nie mogło być mowy.

„Rozbito“ je więc na podwórzu i zachwycona aktorka ujrzała w niem powozik, zaprzeczony w dwa kuce, i z gromem, poważnie siedzącą na koźle w oczekiwaniu rozkazu nowej swojej pani.

„Nie było to jedyne niezwykłe jajko wielkanocne, otrzymane w dniu tym przez gościną aktorkę. Wkrótce bowiem po podarku szambelana przyniesiono jej od innego wielbielca jajko, co prawda, niewielek, lecz ze szczerzego złota, a wewnątrz naszyjnik z pereł i brylantów wart kilkanaście tysięcy franków.“

Wogóle za czasów drugiego cesarstwa, zbytkwone podarki wielkanocne nie należały do osobliwości. Jajka, kosztujące 5, 10, 15 lub 20 tys. franków, nie budziły wcale podziwu. Dla zwrócenia uwagi powszechnej, potrzeba było czegoś tak niezwykłego, jak ów powozik szambelana lub dar pewnego wice-brabiego. Dar ten, przesłany również „divie“ scen pałayskich, stanowiło jajko szczerzoziote, a w niem zwitek banknotów na sumę 100.000 franków.

W roku 1887 pobożna dama angielska przesała Leonowi XIII-mu jajko, wyrobione artystycznie z kości słoniowej, a w niem śliczną tabakierkę złotą, ozdobioną rubinami, wartości około 50.000 franków.

Kronika.

Kraków, sobota 6 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: W. Sobota, Celest i Jul.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 09; zachód o godz. 6 m. 18. długość dnia godzin 13 min. 09.

Teatr miejski imienia Słowackiego. Zamknięty.

Dzisiejszy popołudniowy numer „N. Reformy“ ukazuje się o zwykłej porze. Ekspedycja dziennika (ul. św. Anny 1. 3) uprasza wszystkich odbiorców, aby zechcieli wcześniej zgłaszać się po dziennik, gdyż lokal administracji zamknięty będzie już o godzinie 6 wieczór.

Deszcz, który wczoraj w Krakowie padał przez cały prawie dzień, zmienił się wieczorem na isną ulowę. Około północy zerwał się ogromnie silny wicher, który może rozpedził chmury. W chwili, kiedy zamykamy numer — godz. 2 w nocy — wicher wyciął z ogromną siłą i pada deszcz.

W niedziele Wielkanocną podczas mszy św. o godz. 12 w kościele N. P. Maryi śpiewać będą zaszczytnie znani śpiewacy pp. L. Filippek-Jaworzynski, dr A. Jendl, A. Isakowicz, Stepiński i H. Zaby. Utwory organowe wykona p. Gablenz. W czasie nabożeństwa odbędzie się kwesta na budowę obronki w Zwierzyniecu.

Z Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych. Na posiedzeniu zarządu w dniu 4 kwietnia b. r., które się odbyło pod przewodnictwem Edwarda hr. Raczynskiego, uchwalili zarząd zakupić do rozłożenia w dzieł wystawionych w Pałacu sztuk pięknych przez Towarzystwo „Sztuka“ zastępujące obrazy: Weissa W. ówie akwarele, W. Świeńskiego „Jabka“, St. Pogórskiego „Poranek“, Ignacego Pięnkowskiego „Zima“ i Jana Talagi „Dworek“.

Nadto osoby prywatne zakupiły na teje wystawie obrazy olejne: Wojciecha Weissa: „Owoce“, „Za-zanna“ i „Pogrzeb“, akwarele „Most“, akwaforty Jana Rubcaska: „Pasaż petite w Salon“, „Stare domy“ i „Katedra“ w Rouen. Cała transakcja te-gotygodniowa wyniosła około 6000 koron.

Z krajowego Związku turystycznego. W dniu wczorajszym uadał się deputacja krajowego Związku turystycznego, złożona z prezesa Federowicza i obu wiceprezesów dra Schueidra oraz radcy Juki-ciewicza, do prezenta dra Lea, celem wręczenia dyplomu członka honorowego, którym dr Leo został zamianowany przez walne zgromadzenie członków Związku.

Dyplom stanowi plakietka szpizowa, przedstawiająca idealną postać Polaka, wiodącą za rękę pachołą w stroju wieśniaczym. Na dalszym planie rysuje się sylweta Waweli, okolona promieniami słonecznymi. — Plakietka jest dziełem znanego rzeźbiarza dra Henryka Kunzeka i odznacza się zarówno pięknym pomysłem, jak i wykonaniem.

Prezydent Leo wyraził Związkowi serdeczne podziękowanie i dowiedział się szczegółowo o ostat-niej pracy Związku, zwłaszcza o wydawnictwa przewodników w językach obcych, przez Związek podjęte.

Ze statystyki Krakowa. Według sprawozdania miejskiego Biura statystycznego ruch ludności w miesiącu styczniu 1912 przedstawiał się jak następująco:

Mażeństw zawarto 124 Urodziło się żywo 367 (chłopców 193, dziewcząt 174, ślubnych 217, nieślubnych 90) Nieżywo 15. — Zmarło ogółem 291 (Krakowian 211, obcych 80, męzczyzn 143, kobiet 148). Ze względu na przyczynę śmierci osób zmaro do na grudzień 63, na choroby drog oddechowych 47, na choroby organiczne serca 26, na błonicę 5, na płonicę 12, na dur brzusny 7, na nowotwory 26, na wiańd starczy 11 i t. d.

W styczniu zaszło w Krakowie 146 wypadków zachorowań zakaźnych (nie licząc 28 obcych leczonych w szpitalach). Na błonicę zapadło 32 osób, na odrę 53, na dur brzusny 7, na ospicę 22, na błonicę 13, na krztusiec 5, na jaglicę 1, na czerwonkę 2 i t. d.

Zmian w stanie posiadania realności zaszło 84 z czego 72 przez kontrakt kupna.

Na targowicę miejską spędzono ogółem 10738 sztuk bydła, z czego sprzedano do Krakowa 9.179 sztuk, w tem 1.637 sztuk bydła krótkiego, cieląt 2482, trzody chlewniej 5.053, owiec i kóz 7.

Towarzystwo sportowe „Wisła“ otwiera sezon wiosenny w poniedziałek 8 b. m. meczem footballowym z Klubem Sportowym „Preussent“ z Katowic. Drużyna niemiecka, do niedawna jedna z słabszych, zmocniona została czterema graczami berlińskimi, a szereg zwycięstw, jakie nad drużyna niemieckimi odniosła (V. f. B. Breslau 4:1, V. f. R. Königshutte 6:1, S. C. „Katowitz“ 7:2, 6:1, S. C. „Sport Beuthen“ 4:1) rokuje „Wisła“ ciężką przeprowadę Match będzie tem bardziej interesujący, że „Wisła“ staje w zmieniowym składzie, który ubiegać się będzie o I klasę. Zawody rozegrają się na boisku pozostawionym o godz. 8 po południu.

Walne zgromadzenie „Sokola“ krakowskiego odbędzie się dnia 21 kwietnia (niedziela) b. r. o godz. 4 po południu. W razie braku kompletu odbędzie się następne walne zgromadzenie dnia 28 kwietnia b. r. o tej samej porze.

Z Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie. Zwyczajne miesięczne posiedzenie Towarzystwa ogrodniczego odbyło się onegdaj pod przewodnictwem prof. Janczowskiego. Na wstępie prof. Brzeziński złożył sprawozdanie z kursów ogrodniczych dla nauczycieli ludowych. Imieniem kurstów złożył p. Ziomba gorące podziękowanie Towarzystwu i prof. Brzezińskiemu za prowadzenie kursu.

szwycy morze i zyskawszy znakomitą głębię pod tą hodowlą. Miliony agarnia Holenderscy; starają się go naśladować Anglii, Niemcy, Francuzi, Duńczycy, a nawet Węgrzy; znakomita głębia i doświadczenie chronią go jednak od konkurencji. — Prelegent przedstawił statystykę, kalendarz robót, kulturę szczytów, a zaznajomivszy słuchaczy z częścią handlową kultury, przeszedł do hodowli różnych roślin cebulkowych w naszym klimacie, w mieszkaniu i ogrodzie. — Prelegent demonstrował swój odczyt cebulkami, wytwarzającymi właśnie liczne pasierby.

Z Sokola. Doroczny obchód święconego w Sokole krakowskim dla członków i ich rodzin odbędzie się w niedzielę, 14 b. m., o godz. 7 wieczorem.

Podczas obchodu popisować się będzie chórowi pod kierownictwem prof. Stan. Bursy i Orkiestra amatorska pod kierunkiem kapelmistrza p. L. Urygi.

Wobec licznych zgłoszeń o bilety komisja obchodowa dla dogodności członków Towarzystwa rozdała sprzedaż biletów, a mianowicie można je nabywać w kancelarii Sokola codziennie w godzinach wieczornych i w handlu p. Lankosza, Rynek Gł. (hotel Drezdeński).

Dziś króliki na Prądniku Czerwonym. W obrębie wielkiego Krakowa pojawiły się dziś króliki. Jak donosi „Tygodnik Rolniczy”, stwierdzono ich obecność w Prądniku Czerwonym. Jest to zwierzę pospolite w krajach nieco od naszego ciepłych, jak Francja, południowo-zachodnie Niemcy i t. p. Ktoś zapewne sprowadził te zwierzęta do nas, bywają bowiem niekiedy na pół dokoło hodowane. Rozmnożyły się one i rozszły po okolicy. Skonstatowano ich obecność z racji sądków, jakie wyrządzały w dwóch punktach Prądnika Czerwonego, oddalonych od siebie o jakiś kilometr. Przeszło dwa tygodnie temu, co zjada świeżo wysadzone rozszły w ogródki drzewka, przypisywano zatem szkody zającom, tembardziej, że i same dziś króliki, gdy się je dostrzeżę, przebiegają, ładując się podobnie do młodych zajęcy. Dopiero spostrzeżenie, że gnieźdzą się one stale na miejscach w noraach, wykopanych pod kupami kamieni, w zarosłach i t. p., jak również zabicie paru egzemplarzy na Pola doświadczalnym Studium rolniczego, przekonano, że ma się do czynienia z uszkodzeniem dotąd u nas nieznanym.

Nie jest on zresztą dla ogrodnictwa groźnym, nie truno bowiem na małej stosunkowo przestrzeni wytyścić go, jeżeli staje się dla kultur niebezpiecznym. Naprawdę szkodliwym jest on raczej dla lesników, którzy wobec nadzwyczajnej mnogości tego zwierzęcia, a wielkich przestrzeni, a trudnością tylko dać sobie z nim mogą radę.

Podjęcie ruchu. Ze Lwowa telefonują: Dyrekcja kolei donosi, że ruch osobowy ze Lwowa do Rawy, Stojanowa, Strzyna i Sambora został znowu podjęty.

Tragiczne samobójstwo. Z Wiednia telefonują nam: Maszynista Buchner, który obsługiwał wózek parowy, brukujący ulicę, rzucił się pod koła maszyny, ważącej 13.000 kilogramów. Maszyna zmiądzyla go zupełnie. Przyczyna samobójstwa nieznana. Samobójca zawiadomił listem drugiego maszynisty, aby natychmiast przybył i objął kierowanie maszyną, ponieważ nie zastanie go przy pracy. Ten drugi maszynista przyjechał na rowerze na oznaczone miejsce, lecz już nie zastał kolegi przy życiu.

Sprawa Ronikiera. Z Warszawy donoszą: Wobec rozpoczęcia się ferii sądowych, Bohdan Ronikier wczoraj przerwał stadyowanie aktów swej sprawy. Ronikier wyraża się, że pozostaje mu jeszcze dużo materiału do opracowania; ma też starać się, aby pozwolono mu czytać akta nawet w dni ferijne, w ciągu których Izba nie będzie czynna, lecz kancelarye mogą funkcjonować.

Zachowanie się Ronikiera, który od kilku tygodni stał się codziennym gościem w Izbie sądowej, samonaję pewność siebie.

Pogłoski o rzekomym usunięciu się dotychczasowych obrońców Ronikiera od udziału w procesie są nieścisłe o tyle, że dotychczasowi obrońcy Ronikiera bynajmniej nie powzięli decyzji usunięcia się od udziału w sprawie.

Zabójstwo „przez pomyłkę“. Z Warszawy donoszą nam: Dnia 3 b. m. na sejście wyjazdowej w Kutnie sąd okręgowy rozpoznawał sprawę strażnika Głyszyna, oskarżonego o zabójstwo. W świetle aktu oskarżenia sprawa przedstawia się jak następuje: Naczelnik powiatu kutnowskiego bar. Kurtenstedel otrzymał wiadomość od zandarmeryi, że do Kutna przybędzie jeden z uczestników napadu na pocztę pod Turkiem. Wobec tego bar. Kurtenstedel delegował dwóch policyantów do śledzenia i aresztowania go, a ponieważ druga informacja głosiła, że bandyta kąpiąc się będzie w zakładzie Geista, polecono Geistowi, aby zawiadomił policję, gdy przybędzie osoba, której wreszcie mu zakomunikowano.

Jakoż dnia 23 kwietnia 1911 roku około godziny 5 po południu do zakładu Geista przyjeżdża jakiś młodzieniec, który zajął jeden z numerów. — Geist, stosownie do polecenia, zawiadomił telefonicznie policję o przybyciu nieznajomego człowieka.

Wkrótce do zakładu przyjechała policja. Strażnicy Suwalko i Głyszyn zajęli placówki, Głyszyn, ubrany po cywilnemu, schował się w jednym z numerów, Suwalko zaś w uniformie zajął posterunek w korytarzu. Kiedy strzeżony młodzieniec wyszedł ze swego numeru, Głyszyn krzyknął: „Ręce do góry!“ i strzelił do nieznajomego. Młody człowiek zaczął uciekać; wtedy stojący w odległości 3 kroków od niego z rewolwerem w ręku strażnik Głyszyn, strzelił ponownie. Nieznajomy, brocząc krwią, wybiegł na ulicę, krzyząc: „Nie tego trafiliście!“

Rannego odwieziono do szpitala, gdzie po tygodniu zmarł. Okazało się, że był to Stanisław Walczak, administrator dóbr Suchodęby i że strażnik zabił go „przez omyłkę“. Strażnikowi Głyszynowi wytoczono sprawę o nadużycie władzy, które to nadużycie spowodowało śmierć W.

W sądzie na sprawie strażnik Głyszyn tłumaczył się, że strzelił do W., gdyż chciał on uciekać, co utrwaliło go w przekonaniu, że ma do czynienia z bandytą.

Znalezienie świadków — zwierzchnicy Głyszyna — powoływali się na niebezpieczeństwo, na jakie jest narażona policja, że bardzo często w odpowiedzi na żądanie policyi okazania legitymacji lub zatrzymanie się — strzelano do policyi i zabijano ludzi niewinnych. Sąd uniewinnił zabójcę.

Rabunek w wagonie. Z Odessy telegrafują: W pobliżu stacji Słobódka, złoceńczy, upiwszy w wagonie właściciela maślarni Łukjanowa, zabrali mu 26.000 rubli.

Przygody oficera Polaka w armii pruskiej. W całej armii niemieckiej, liczącej samych oficerów około 30000, jest obecnie tylko 2, czy 3 aktywnych oficerów Polaków. Lecz i liczba oficerów Polaków w rezerwie nie jest wielka, obowiązki bowiem oficerskie aż nadto często wchodzi tu w kolizję z obowiązkami narodowymi Polaka. Wykazuje to wymownie zatarg, jaki świeżo rozegrał się w Poznaniu między oficerem Polakiem w rezerwie dr Zielewiczem, a pruską władzą wojskową.

Zatarg ten taki miał przebieg: Okręgowa komenda wojskowa zapytała dra Zielewicza, dlaczego jako oficer rezerwy nie należy do tak zwanego „Kriegervereinu“ (stowarzyszenie pozasłużbowych żołnierzy, podobne do austriackiego związku weteranów). Dr Z. odpowiedział, że dlatego nie może do tej organizacji należeć, ponieważ służy on w polskich dzielnicach przedwojskowych antypolskim celem germanizacyjnym.

Władza wojskowa zażądała wówczas od dra Z. wyjaśnienia, dla czego należy do Towarzystwa „Straży Polskiej“. Odpowiedź brzmiała, że polskie Towarzystwo przeciwdziała wprawdzie środkami kulturalnymi germanizacji i broni praw polskiej ludności, ale w niczem nie zwraca się przeciwko

cesarzowi i podstawom państwa; przeto on, jako Polak, uważa za swój obowiązek popieranie tego stowarzyszenia, co, jego zdaniem, bynajmniej nie sprzeciwia się jego obowiązkom — jako oficera pruskiego.

Następstwem tego było wezwanie dra Zielewicza przed wojskową radę honorową (Ehrenrat), która atoli, rozpatrzywszy tę sprawę, nie dopatrzyła się w postępowaniu dra Z. naruszenia jego obowiązków honorowych.

Innego zdania był sąd wojenny, przed którym komenda sprawę tę wytoczyła. Sąd ten skazał Z. na „schlichten Abschied“, czyli na pozbawienie go wszelkich praw oficerskich.

Wyrok taki wymaga zatwierdzenia cesarskiego — tymczasem Wilhelm II, ku zdumieniu komendy ponaślakiej, wyroku nie zatwierdził i wskutek tego dr Z. mógł być nadal pozostać oficerem. Teraz atoli dr Zielewicz sam podał się do dymisji i dobrowolnie zrezygnował z szarży oficerskiej, aby mu w wykonaniu obowiązków narodowych — nie przeszkadzała.

Mianowania w szkolnictwie. — Rada szkolna krajowa zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim i nadała tytuł profesora rzeczywistemu nauczycielowi Bojakowi w gimnazjum w Sanoku. Dalej zatwierdziła w zawodzie dra Hermana Mojmiry nauczyciela w I szkole realnej w Krakowie, zamianowała zastępcą nauczyciela Józefa Cukrzyńskiego w gimn. II w Rzeszowie.

ZBAWCA.

Cicho przekreślił klucz w zamku i bez szelestu, jak to umiemy tylko ministrowie jego rzemiosła, wszedł do sieni domu.

Sień była piękna, wyłożona dywanem i harmonizującą z zewnętrznym wyglądem domu, który według cynicznego wyrażenia „nocnych ptaków“ był bardzo obciążony.

Wieczoru tego rabuś opóźnił się i był zmęczony, bo pewne honorowe zajęcie w szyneczku na przedmieściu zatrzymało go zadługo.

Właśnie przed godziną, błąkając się niedbale po przeciwległym skwerze, wyszedł, jak młodzi właściciele tej wspaniałej siedziby wrócili w karecie z przedstawienia w operze.

W tej chwili było już po północy, wszyscy msieli dawno zasnąć. Jednak z prostego przyzwyczajenia wchodził na schody kocim krokiem, nie wywołując najmniejszego hałasu.

Na pierwszym piętrze, słabo oświetlonym, jego byste oko zauważyło wspaniałą jadalnię, przy której nie zatrzymywał się jednak, bo dokładne oględziny miały nastąpić później. W salonie uwagę jego ściągnęły stylowe stoliki z kieszonkami bagatelkami, rozstawionymi w artystycznym nieładzie.

Po kilku krokach znalazł się w ciemnym buduarze, wyłożonym miękkim dywanem. Przez otwarte drzwi widać było jasno oświetloną bibliotekę.

Taki spokój panował w całym domu, że miała myszka odważyć się hałasować z kartką papieru, leżącą pod stołem.

Za stołem tym siedział młody blondyn z twarzą zwróconą ku rabusiovi. Jego prawa ręka leżała na stole, kurczowo zacisnięte palce trzymały rękocień okutego w srebro rewolweru. Rabuś instynktownie cofnął się w głąb buduaru, dotykając swej własnej broni. Ale puścił ją w jednej chwili.

Ten chłopiec za stołem nie myślał o nim wcale! W każdym rysie jego młodej twarzy, skupionej i zdecydowanej, widać było zupełną nieświadomość rzeczywistości.

I w tej chwili, gdy patrzył na mały rewolwer między zacisniętymi palcami, rabuś doznał dziwnego uczucia. Z nadzwyczajną jasno-

ścią i dokładnością zdawał sobie sprawę z położenia, tak nowego w jego karierze.

Oto przed nim siedzi młody człowiek, jeden z nielicznych wybrańców fortuny, właściciel tego wspaniałego domu i mąż pięknej, młodzińskiej kobiety. I ten szczęśliwiec ma popełnić samobójstwo. Własnowolnie sprowadza śmierć, tę rzecz nieprzejmnia, której on, rabuś, tak stanowczo unika, pomimo, że kilkakrotnie otarł się o nią łokciami.

Młodzieniec za stołem wypuścił z palców rewolwer, patrząc błędnie przed siebie. Jego szeroko rozwarte oczy były zupełnie bez wyrazu. Rabuś nie myślał już teraz o tem, że są one utkwione w niego. Śledząc tę bladą, piękną twarz, podlegał zupełnie niezwykłej i bezsensownemu uczuciu. Ogarnął go żal, poprostu żal, tego chłopca, bogacza, a więc wiecznego wroga ich, niedzarzy i złoczyńców.

Po chwili wybuchnął w nim bunt. — Ba, co mnie to obchodzi!

— Ale potem znowu litość wzięła górę.

— Ktoś, u licha, musi przeszkodzić!

— Ale nie on w każdym razie. Jego instykt złoczyńcy cofnął się ze wstrętem przed takim pośrednictwem.

Któż więc?

Przestępując cicho z nogi na nogę, rabuś wysłał móżdżek nad tem zagadnieniem. Tymczasem młodzieniec wyciągnął drżącą rękę po kartkę papieru, a potem, jakby mimowolnie, ujął za pióro.

A więc będzie jeszcze pisał, zanim „to“ uczyni!

Rabuś odetchnął z ulgą. Przypomniał sobie że samobójcy zostawiają zwykle do kogoś pozostające listy.

Nagle przyszła mu na myśl młoda kobieta, która była przecież w tym domu. Gdyby ona wiedziała, gdyby tylko wiedziała, co się to dzieje w bibliotece!

Przeszło chwil kilka. Mysz w dalszym ciągu szurała kartką papieru. Mężczyzna za stołem siedział bez ruchu; pióro opadło na papier, a on ukrył głowę w białych, chłopcich jeszcze dłońkach.

W sieni rozległy się ciężkie kroki, wchodzące ze świadomością na schody. Nigdy dotąd, przez całe życie, ten rabuś o kocich ruchach, nie robił takiego hałasu, z premedytacją! Uważał to za przestępstwo, którego się naprawdę wstydził. Ale chociaż opierał się mocno o poręcz schodów i uderzał piętami w miękkie dywany stopni, na przekór wszelkim zasadom złodziejskim, nikt nie zwracał na niego uwagi.

Wszedłszy na górne piętro, rozejrzał się w niepewności. Gdzie „ona“ jest, pani tego domu? Jego umysł męczył się nad tem nowem i zupełnie nie złodziejskim pytaniem: Dlaczego ona go nie słyszy?

W tej chwili dostrzegł smugę elektrycznego światła, wpadającego przez wprost otwarte drzwi. I spojrzawszy przez nie do ślicznego niebieskiego pokoiku, zrozumiał.

Ona była zbyt zajęta i przejęta, aby widzieć, słyszeć lub myśleć.

Na ziemi leżały oboki jedwabnych, gazowych i muslinowych strojów. Między nimi kłęzała kobieta, nachylona nad otwartym kufrem. Była jeszcze dotąd w jedwabnej, wieczorowej sukni; bogata diamentowa ozdoba świeciła w czarnej masie jej miękkich włosów.

Pakowała — zapamiętał, rzucając beztępo wspaniałe suknie i z niekobieca niedbałością i nieuwagą młotzącą je, gniotącą.

Złoczyńca patrzył na nią ze wzruszeniem. — Trwało to jednak tylko sekundę. Nie wolno było tracić czasu.

Ucho jego z natężeniem wsłuchiwało się w ciszę nocną. W każdej sekundzie z biblioteki mógł wypaść fatalny huk wystrzału.

Prędkim krokiem przeszedł do sąsiedniego pokoiku.

Była to ubieralnia. Przez otwarte drzwi do niebieskiego pokoiku wpadało trochę światła, łatwo więc znalazł guzik od elektryczności. W jednej chwili zabyła lampa.

Teraz dopiero ciemnowłosa kobieta, kłęcząc ciągle, przerwała swą robotę. Zaczęła nastukiwać, powstrzymując oddech.

Nagle uniosła głowę i prędko, bez szelestu, powstała z kłęczek i odwróciła się. Przed nią w świetle elektrycznej lampy stała ponura postać, kierując w nią rewolwerową lufę.

Przez chwilę słychać było tylko tik drezdzeńskiego zegara.

Czyż ona nigdy nie krzyknie? Czyż nie — przeciwną naturze — kobieta, która nie krzyczy?

I właśnie, gdy złoczyńca z rozpaczą wpatrywał się w pierś kobiety wydarł się okrzyk przenikliwy, zdrowy i silny, który dobitnym echem rozległ się po całym domu.

Na dole, w bibliotece drzwi zatrzęsły się z hałasem i ktoś biegł po schodach, przeskakując po dwa stopnie naraz.

— Dzięki ci, Boże! — westchnął pobożnie złoczyńca, gasząc światło w ubieralni.

Pan domu ostatnim skokiem dosięgnął niebieskiego pokoiku.

— Co... co się stało? — zapytał zdyszany głosem drżącei kobiety, która spotkała go we drzwiach.

— Jakiś człowiek jest w mojej ubieralni! — odparła ze starym cieniem wyniosłości. Ale gdy chciał ją minąć i pobiędz dalej, schwyciła go za ramię.

— Harry! Harry! — zawołała — nie chodź tam! On ma rewolwer! Mógłby... mógłby ciębie... zabić!

O kilka kroków dalej, oparty o poręcz schodów niebezpieczny rabuś słuchał z wyciągniętą głową i zapartym oddechem.

— A gdyby mię zabił — mówił między innymi głębiokim, tragicznym tonem — czy naprawdę myślisz, że... żeby ci żal było, Beatryco?

Usłyszawszy odpowiedź, złoczyńca kiwnął zadowoloniem głową i, pogwizdując cicho a symfoniem, zsunął się bez szelestu nadół. A jednak w chwilę potem, przeskakując przez okno, czuł, że ogarnęły go poważne wyrzuty sumienia.

— Przekięta czułość — mruknął z gniewem. — Praca całej nocy przyniosła mi takie głupstwo!

I do kieszeni podartego kufra wsunął elegancki mały rewolwer, okuty w srebro.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Kuch przejezdnych.
Kraków, 5 kwietnia.

HOTEL BELVEDERE, ul. Basztowa, 27, w pobliżu dworca kolej. (pokoje od 2 koron. Zasiadki, restauracja i kawiarz na miejscu: dr Gastaw Birbaum ze Lwowa, dr Józef Wieselman z Zakopanego, Feliks Łosarewski z rodzina z Warszawy, prof. Czesław B. z Krakowa, Stanisławowa, Aleksander Karwat z Krakowa, Stanisławowa z Brod. Piotr Łuszczyński z Ropca, Stanisławowa z Krakowa, Herman Anaszo z Opatowa, Stanisławowa z Krakowa, W. Weiss z Krakowa, Rudi P. z Opatowa, Stanisławowa, Wanda Wojtkiewicz, Teodor B. z Warszawy, Emil Hünerbein z Grcs-Worwer (Słaz), Emil J. z Katowic, Wacław W. W. Eberhard Hüger z Wiednia, Józef Bucher z Tervis (Karyntya), Franciszek Strazak z Bodenbach.

Zakład artystyczno-kamienniarzki i budowlany
Józefa Ruleszy
naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowych, granitowych i marmurowych. Podjął się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telefon 759.
38 78 0

ZMIANA LOKALU.
Dom handlowy i przemysłowy, oraz koncesjonowane Biuro pośrednictwa przy kupnie i sprzedaży kamienic, realności, parcel budowlanych, majątków ziemskich i t. p. **ADAMA BILINSKIEGO** w Krakowie, przeniesiony został do domu własnego przy ulicy Garnarskiej 1. 6. Telefon Nr 1004. 185 1 0

O. CZACZKA
FRYZYERKA
przeprowadziła się z ul. Brackiej na Rynek gł. L. 6 kamienica.
169 9 9

Potrzebny chłopiec
w wieku koło 14 lat, umiejący czytać i pisać, do drobnych posług. Wiadomość w Administr. „N. Reformy“. 70 12 0

Na święta
wina francuskie, reńskie i węgierskie, rumy, koniaki, likiery francuskie, holenderskie, krajowe i nalewki własnego wyrobu — poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 173 7 0
Rynek, róg ul. Szpitalnej
Kawiaty i franco.

Najstarsze Towarzystwo Zaliczkowe w Krakowie
w kraju
ulica Straszewskiego L. 28 — naprzeciw Uniwersytetu
przyjmuje wkładki na księżeczki, płaci 4 1/2 %
6d dnia złożenia i opłaca samo podatki rentowy. 180 5 6

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7.
21 65 0

Student
przed ostatnimi egzaminami prosi o bilety na tanie obiady lub o datkę na nie. Łaskawe datki przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ pod „Biedny student“. 186 1 0

Słuchacz IV r. medycyny
wyjedzie chętnie nad morze lub w góry, dla towarzystwa, opieki lub pomocy w sanatorium. Warunki podług umowy. Zgłoszenia: Lewicki, Lwów, ulica Piaskowa 27. 176 4 0

Tablica XVII.
Nowo zaprowadzona przez **Krakowskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń** jest nadzwyczaj tania i odpowiednio do dzisiejszych stosunków społecznych.
170 ułożoną. 5 5
Blizszych informacji udziela chętnie **DOM BANKOWY**
Karola Gottlieba
jako agencja Krakow. Tow. wzaj. ubezpieczeń
Kraków, Rynek główny 17.

Mechanolecznicy i ortopedyczny Zakład Zanderowski
Kraków, ulica Zybkiewiczza 9. Tel. 1396.
Gimnastyka lecznicza i ortopedyczna. — Leczenie gorącym powietrzem. — Miesięcnie i elektryzowanie. — Wyrób przyrządów ortopedycznych. Aparat Roentgena. — Leczy się garby, skrzywienia kręgosłupa i choroby stawów i kości — artrytyzm, reumatyzm. Otwarty od 9—1 i 4—6. 58 29 0
Dr Mers. Dr Staszewski. Dr Wachtel.

Hotel Angielski
(Hotel d'Angleterre)
Kraków, Warszawska 7
hygieniczne z nowoczesnym komfortem urządzenie (elektr. ośw., centralna ogrzewanie, łaźienki, ciepła woda w korytarzach, wyciąg (winda) i t. p.) otwarty 1 kwietnia. — Ceny umiarkowane 178 8 10

Zmiana lokalu czytelnia.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
mieści się obecnie
w Krakowie, ul. św. Jana L. 6. (Hotel Saski)
i zwiększwszy lokal, poleca najświetniejsze nowości beletrystyczne: literackie, naukowe, artystyczne w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim. Osobny dział dla młodzieży. Na prowincję wysyła w dogodnych paczkach. Katalog ogólny 1:30 K, beletrystyczny 1:10 K, naukowy 80 h. z przesyłką. 108 83 0

Buchalter
z patentem akad. handlowej, władający językiem polskim, angielskim, rosyjskim, poszukuje zajęcia. Zgłoszenia: E. Kable, Kraków, ul. św. Tomasza 2, III 187 1 0

Pensjonal Ukraina H. Kossakowskiej
Karmelicka 40.
Pokoje na czas dłuższy i krótszy. Obiady na miasto i w miejscu 2903 6 6

Obiady domowe
na świeżem maśle po 1 kor. z 2 dań, na kuchennem po 80 h. Floryańska 31, front, I p. Miesięcznie taniej. 156 10 0

Mundant adwokacki, słuch. praw, z dłuższą praktyką, piszący biegle na maszynie, poszukuje zajęcia biurowego zaraz. Zgłoszenia „Mundant“ poste rest. Kraków, za oknami legit. akad. Nr 1953. 154 13 0

Panna władająca biegle językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, szuka posady kasyerki z kancya, lub obejmie filii. Zgłoszenia listowne pod I. S. przyjmuje Adm. „Nowej Reformy“. 2528 3 3

W Wielkim Tygodniu gdzie iść na obiad postny?
Tylko do **Kuchni Jarskiej „Przyroda“** ulica św. Krzyża 7, parter. 184 4 4

Zakład pogrzebowy „Concordia“ JANA WOLNEGO
Plac Szczepański L. 2 (dom własny). — Telefon 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania cwiok ze wszystkich krajów europejskich. 11 75 0
W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

Do sprzedania
nowe urządzenie sklepowe, aparat na kawę, oraz kasa kontrolna „National“ w handlu **E. Schwimmer, Kraków, Floryańska 35.** 2840 0 0

Zakład artystyczno-kamienniarzki
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 482
wykonuje grobowce pomniki, tak w miejscach jak w prowincyi, oraz poleca wielki wybór posazków gotowych z piaskowca, marmuru i granitu 43 300 300

Ludwik Stasiak:
Prawda o Piotrze Wisznerze.
Rewindykacje własności naszej
Polska Plastyka średniowieczna
(126 fotografii i rysunki autora).
We wszystkich księgarniach 179 5 0

Szkółka freblowska
Teofil Rydliński
przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 76 21 0
Ulica Sławkowska 27, I piętro.